

Izgubljeni ljudi

(Lk 15)

Aleksandar Trajkovski

Prvi dio

Ova pouka je od velike važnosti za sve ljude. Razmatramo riječi Isusa Krista zapisane u Evanđelju po Luki u petnaestom poglavlju. Isusove riječi su riječi istine. Ako ti je stalo do istine, onda pažljivo prati Gospodinovu pouku. Isusove riječi su riječi života. Ako voliš život, onda poslušaj Gospodinove riječi. Možda nekima i nije do života. I vi pažljivo razmotrite Isusove riječi. Možda u njima pronađete razlog za život.

Okupljahu se oko njega svi carinici i grešnici da ga slušaju. Stoga farizeji i pismoznanci mrmrljahu: "Ovaj prima grešnike, i blaguje s njima." Nato im Isus kaza ovu prisposobu: "Tko to od vas, ako ima sto ovaca pa izgubi jednu od njih, ne ostavi onih devedeset i devet u pustinji te pođe za izgubljenom dok je ne nađe? A kad je nađe, stavi je na ramena sav radostan pa došavši kući, sazove prijatelje i susjede i rekne im: 'Radujte se sa mnom! Nađoh ovcu svoju izgubljenju.' Kažem vam, tako će na nebu biti veća radost zbog jednog obraćena grešnika nego li zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja." "Ili koja to žena, ima li deset drahma pa izgubi jednu drahmu, ne zapali svjetiljku, pomete kuću i brižljivo pretraži dok je ne nađe? A kad je nađe, pozove prijateljice i susjede pa će im: 'Radujte se sa mnom! Nađoh drahmu što je bijah izgubila.' Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božjim zbog jednog obraćena grešnika." (Lk 15:1-10).

Dalje Isus govori o izgubljenom sinu, a to ćemo razmatrati u slijedećoj pouci.

Isus Krist u tekstu koji je pred nama govori dvije usporedbe o izgubljenim stvarima. On nas kroz njih želi poučiti duhovnim istinama o izgubljenim ljudima. Iz ove pouke možemo naučiti veoma važne isine o Isusu Kristu. Možemo naučiti važne istine o ljudima. Možemo naučiti važne istine o nama samima.

1. Čovjekov problem

U tekstu vidimo dva velika čovjekova problema. Prvi je oholost (i samopravednost), a drugi je izgubljenost. Razmislimo malo o ovim problemima.

Oholost

Ovaj prvi problem možemo promatrati sa dvije strane: prvo kao općenitu oholost ili uznositost. Ljudi sami sebe uzvisuju iznad drugih. I drugo, religioznu oholost ili samopravednost.

Ko nije primijetio da se neki ljudi uzdižu iznad drugih do te mjere da ne žele imati nikakvu komunikaciju s njima? U tekstu vidimo da su se oko Isusa okupljali carinici i grešnici da ga slušaju. Književnicima i farizejima, ljudima koji su bili poznati po svojoj pobožnosti i religioznosti, nije se sviđalo to što Isus radi. Kako učitelj vjere može da se druži s nečistim

grešnicima? Farizeji i književnici to nisu radili. Ovdje, dakle, vidimo kako oni sebe uzdižu iznad drugih ljudi do te mjere da ne žele imati nikakvu komunikaciju s njima. Nisu oni njihov nivo. Ovo je religiozna oholost ili samopravednost (jedna vrsta samopravednosti).

Ovakve pojave postoje i dan danas. Neki za sebe misle da su religiozni ili pobožni te si uzimaju za pravo da omalovažavaju i preziru svakoga ko nije na njihovom nivou religioznosti ili ko nije iste vjere kao oni. „Ja sam pobožan, a ti bezbožan. Neću da imam ništa s tobom.“ kažu neki. Ili: „Moja vjera je prava, a tvoja kriva. Neću da imam ništa s tobom.“ Nacionalizam je srodan s ovom religioznom samopravednošću. Ovakva religiozna oholost i samopravednost se može pojaviti i u našim crkvama u nekom od svojih mnogobrojnih oblika.

Da li si ti uzimaš za pravo da prezireš grešnike? Da li si uzimaš za pravo da prezireš one koji nisu dovoljno dobri u tvojim očima?

Isus nije prezirao grešnike, nego se družio s njima i propovijedao im Evandjelje.

Ovo omalovažavanje i preziranje ljudi osim religioznog često ima i druge razloge ili povode. Ljudi preziru druge jer nisu bogati kao oni, nisu obrazovani kao oni, nisu ugledi kao oni, nisu lijepi kao oni, nisu kulturni i odgojeni kao oni. Da li ti prezireš i omalovažavaš ljude jer nisu tvoj nivo? Ovakva razmišljanja i ovakvi stavovi su upravo suprotni onom što Isus radi. Isus koji jeste pravedan i koje jeste „nivo“ dozvoljava ljudima da Mu priđu. Nije Mu ispod časti da jede s njima i da im propovijeda Riječ Božiju.

Ti imaš pravo da prezireš ljude i da se uzvisuješ iznad njih, ali u tom slučaju nemaš pravo da se zoveš kršćaninom ili Kristovim učenikom, jer On nije radio tako.

Tvoja oholost i samopravednost su ozbiljne bolesti koje imaju potencijal da unište tvoj život. Biblija jasno kaže da pred padom ide oholost. Ko se uzvisi ponizit će se.

U čemu je tvoja veličina? Zar imaš nešto što nisi primio od Gospodina? Ako si primio zašto se ponosiš kao da nisi primio?

Isus se u usporedbama o izgubljenim stvarima suočava s tvojim problemom i želi da te pouči.

Izgubljenost

Prvi čovjekov problem koji smo vidjeli u tekstu je oholost. Drugi je izgubljenost. Usporedbe nam govore o izgubljenim stvarima, odnosno o izgubljenim ljudima. Isus izgubljene ljude uspoređuje s izgubljenom ovcom, drahmom i sinom. On time želi pokazati farizejima i nama danas da Bog voli izgubljene ljude, da Mu je stalo do njih, da želi da ih pronađe. Zato nema nikakvog smisla prezirati ljude koje Bog ne prezire. Nema smisla prezirati ljude koje Bog voli. Nema smisla sakrivati se od ljudi koje Bog traži. Zar nije puno zdravije i pametnije da se pridružimo Gospodinu u Njegovoj potrazi za izgubljenima?

Dobro bi bilo da se zapitamo još neka pitanja. Šta znači biti izgubljen? Koliko ljudi je izgubljeno? Koji su to ljudi izgubljeni? Kako ih naći?

Prvo, da vidimo šta znači biti izgubljen. Farizeji su smatrali da su carinici i grešnici izgubljeni. Carinici su bili ljudi koji su sakupljali poreze, vrlo česti i nepošteno. Tako su oni postali omraženi i prezreni u očima svijeta. U Novom zavjetu se spominju u rang bludnika i

ostalnih grešnika. Dakle, za farizeje i književnike izgubljeni ljudi su bili oni koji su išli putem grijeha, koji nisu slijedili Božiju riječ. I to je tačno. Izgubljeni ljudi su oni koji žive prema svojim grešnim željama i samovoljnom mišljenju, a ne prema Božijoj volji zapisanoj u Bibliji.

Koliko ljudi je izgubljeno? Možemo li odgovor na ovo pitanje pronaći u tekstu? Ako gledamo prvu usporedbu možemo pomisliti da je jedan posto ljudi izgubljeno, jer piše da je čovjek imao sto ovaca i izgubio jednu. Međutim, ako idemo dalje taj postotak se povećava na deset. Žena je imala deset drahmi i izgubila jednu. To je deset posto. Slijedeća usporedba govori o pedeset posto. Čovjek je imao dva sina i jedan se izgubio. To je pedeset posto. Koliko ljudi je onda izgubljeno? Iz ovih usporedbi ne možemo saznati postotak ljudi koji su izgubljeni. Svrha usporedbi je da pokaže Božiju ljubav prema izgubljenim, a ne da nam da podatke o postotku izgubljenih. Te podatke moramo tražiti u drugim biblijskim tekstovima.

Šta nam ostali biblijski tekstovi kažu? Koliko ljudi je izgubljeno? Pogledajmo tekst iz poslanice Rimljanima:

...Kao što je pisano: Nema pravedna ni jednoga, nema razumna, nema ga tko bi Boga tražio. Svi skrenuše, svi se zajedno pokvariše, nitko da čini dobro - nijednoga nema. (Rom 3:10-12).

Da li ovaj tekst govori o postotku izgubljenih? Da. Koliki je postotak? Sto posto. Postotak je prevelik. I prorok Izaija nam govori o ovom postotku:

Poput ovaca svi smo lutali i svaki svojim putem je hodio. (Isa 53:6).

A koliki je postotak onih koje Bog pronađe? Vrlo mali. Isus je rekao slijedeće riječi:

"Uđite na uska vrata! Jer široka su vrata i prostran put koji vodi u propast i mnogo ih je koji njime idu. O kako su uska vrata i tijesan put koji vodi u Život i malo ih je koji ga nalaze!" (Mat 7:13-14).

Malo je onih koji nalaze pravi put, a mnogo je onih koji ostaju izgubljeni zauvijek. Da li je danas malo bolja situacija? Čini se da danas mnogo ljudi ide u crkvu. Da li to znači da su pronađeni? Daleko od toga. I u Izraelu u Isusovo vrijeme mnogi su išli u sinagoge i u hram, ali je Isus svejedno rekao da je malo onih koji nalaze pravi put.

Ako ti misliš da danas većina ljudi nije izgubljena jer idu u crkvu, onda ti se ja veoma čudim. Ti isti koji iziđu iz crkve psuju Isusa Krista i Boga Oca, tračaju, lažu, piju, varaju, krađu i rade iste stvari koje rade ljudi koji kažu da ne vjeruju u Boga. Danas ne možeš da sjedneš u kafić da popiješ kafu a da za susjednim stolom neko ne psuje kao kočijaš. Ne samo da takav čovjek nema vjere (iako ide u crkvu), nego nema osnovne ljudske kulture. Biblija jasno govori da ti ljudi, ako ostanu u takvom stanju, neće baštiniti kraljevstvo nebesko.

Jesu li farizeji bili izgubljeni ili nađeni? Oni su bili u pravu kada su držali da su carinici i grešnici izgubljeni, ali su bili u krivu što su sebe izdvajali iz te grupe. Njihova izgubljenost se jasno očituje u njihovom odnosu prema drugim ljudima. Umjesto da su išli kod njih i propovijedali im riječ Božiju, oni su se oholili. Dalje u tekstu Isus potpuno razotkriva njihovo licemjerje.

Sve su to slušali farizeji, srebroljupci, i rugali mu se. On im reče: "Vi se pravite pravedni pred ljudima, ali zna Bog srca vaša. Jer što je ljudima uzvišeno, odvratnost je pred Bogom." (Luk 16:14-15).

Oni su bili obični idolopoklonici. Služili su bogatstvu, a ne Bogu. U daljnjem tekstu Isus im razotkriva i druge grijehе.

Pogledajte kakvu ružnu sliku ovdje imamo. Ljigavi idolopoklonici i srebroljupci preziru druge ljude i nazivaju ih grešnicima. Kakvo licemjerje.

Kako Bog traži izgubljene? Neki ljudi, ili čak pastori crkava, imaju potpuno krivu sliku o traženju izgubljenih ljudi. Neki misle da je traženje izgubljenih posjećivanje onih koji su prestali da dolaze u crkvu. Takvima se postavljaju neka od sljedećih pitanja: „Zašto si prestao da dolaziš u crkvu? Da li te je neko uvrijedio ili povrijedio? Šta ti se ne sviđa u crkvi?”

Ja sam veoma razočaran onima koji ovako razmišljaju i koji ovako rade. Naravno, neću u potpunosti odbaciti mogućnost ovakvog postupka, ali to samo može biti izuzetak, nikako pravilo. Ne vidim u Bibliji da je neko ovako tražio izgubljene.

Kako se traže izgubljeni? Kako je Isus tražio izgubljene? Ovo je lagano pitanje. Isus im je propovijedao Riječ Božiju. Isus ih je pozivao na pokajanje i obraćenje. Ljudi su izgubljeni u grijehu i da bi bili pronađeni trebaju se pokajati i okrenuti k Bogu po vjeri u Isusa Krista.

Pogledajte šta Isus kaže:

Kažem vam, tako će na nebu biti veća radost zbog jednog obraćena grešnika nego li zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja." (Luk 15:7).

Ljudi su pronađeni onda i samo onda kada su se pokajali, a pokajati se mogu samo onda kada im se propovijeda Riječ Božija

Mi tražimo izgubljene tako što im propovijedamo Evanđelje, tako što im svjedočimo o Kristu koji je umro radi naših grijeha i uskrsnuo radi našeg opravdanja. Traženje izgubljenih je i propovijedanje Riječi Božije u zajednici. Izgubljeni ljudi sjede i u crkvama, a ne samo u kafanama. Znam ljude koji su godinama sjedili u našoj crkvi i koji su ostali izgubljeni za čitavu vječnost.

2. Isusova ljubav prema grešnicima

I bez obzira na to što su svi sagriješili i što su lišeni slave Božije, bez obzira na to što su svi izgubljeni, Isus ih voli. Usporedbama o izgubljenoj ovci, drahmi i sinu Isus slikovito objašnjava svoju ljubav prema grešnicima. To što je neko izgubljen nimalo ne umanjuje Božiju ljubav prema njemu. Osim toga iz prve dvije usporedbe izgleda da Bog još više ljubavi pokazuje prema izgubljenim ljudima, jer preuzima inicijativu i ide da ih traži.

Isus svoju ljubav prema grešnicima želi objasniti na primjeru čovjeka koji traži izgubljenu ovcu. Iako ima još devedeset devet ovaca, ipak mu je veoma stalo da pronađe i onu jednu koja mu se izgubila.

Ovu priču bi dobro razumjeli naši susjedi na Vlašiću. Možda će nama biti bliža ova priča o izgubljenoj drahmi. Žena je imala deset drahmi, a samo jednu je izgubila. Ona ipak ulaže mnogo truda da pronade ovu izgubljenu drahmu i raduje se kada je nađe. Neću sada govoriti o mogućem značenju drahmi za ovu ženu, nego ću priču pokušati ispričati našim modernim jezikom. Zamislite da imate tisuću eura u novčanicama od po stotinu eura. I negdje u stanu zagubiti jednu novčanicu. Hoće li vam biti svejedno ili će vam biti žao izgubljene novčanice? Bez obzira što imate još devetsto eura ipak će vam biti žao onih stotinu. Zar nećete prevrnuti čitavu kuću da ih pronađete?

To je slika Božije ljubavi prema grešnicima. Njemu je žao svakog izgubljenog grešnika. Zato je i poslao svog jedinorođenog sina na ovaj svijet da traži i spasi ono što je izgubljeno.

3. Važnost Kristove pouke

Razmislimo o važnosti i primjeni ove Isusove pouke.

Kristova pouka je vrlo važna za sve one koji se ohole i preziru druge. Oholost, koja se očituje u preziranju ljudi zbog religioznih ili drugih razloga nije nimalo dobra. Isus, koji je stvoritelj i gospodar, koji je najmudriji, najpametniji i najbogatiji, nije prezirao ljude. On je dozvolio grešnicima da Mu priđu, jeo je s njima, propovijedao im je Riječ Božiju.

Čuo sam za pastora koji je išao i propovijedao nekim siromašnim radnicima. Nekoliko njih se obratilo. Nakon toga ih je doveo u crkvu da ih krsti. I znate li šta se onda dogodilo? Članovi crkve nisu htjeli da ih prime u crkvu jer nisu njihov nivo. Jesu li to vjernici? Jesu li to kršćani? Jesu li to Kristovi učenici? Ne, to su bezbožnici najgore vrste.

Ako smo se do sada oholili i prezirali ljude iz bilo kojih razloga, onda trebamo zastati i shvatiti da to nije nimalo ugodno našem Gospodinu Isusu Kristu. To nije način na koji On pristupa ljudima. On ih voli. On ih traži. Slijedi Ga. Budi kao On ili se nemoj zvati Njegovim učenikom.

Kristova poruka je važna i za sve one koji su prezreni. Ako te ljudi ne vole ili preziru iz bilo kojeg razloga nemoj očajavati. Ima neko ko te voli i ko te ne prezire. Ima neko ko je spreman da se druži s tobom. Ima neko ko želi da te primi u svoju kuću i za svoj sto. Taj neko je Isus Krist. Želiš li doći k Njemu? Želiš li da te On spasi od grijeha i kazne i prenese u svoje kraljevstvo? Onda se pokaj i obrati i prihvati Ga za gospodara i spasitelja danas.

Isusova pouka je važna i za sve izgubljene ljude. Jesi li izgubljen? Živiš li u grijehu? Živiš li prema svojim tjelesnim požudama i samovoljnom mišljenju? Da li lažeš, kradeš, varaš, ubijaš, piješ, drogiraš se, oholiš se ili činiš bilo koji drugi grijeh? Vjerovao ili ne Isus čak i tebe ljubi. Čak i tebe želi da pronade. Čak i tebe želi da spasi. Čak i tebi želi da oprostí grijehe. Slobodno dođi k Njemu i traži milost. On te neće odbaciti.

Želo bih da ova Isusova pouka dotakne naše srce. Neka ostane u našem srcu. Neka promijeni naš život.

Drugi dio

Tada nastavi: "Jedan je čovjek imao dva sina. Mlađi od njih reče ocu: 'Oče, daj mi dio od imanja, što pripada meni.' On im dakle podijeli imanje. Nekoliko dana kasnije, pokupi mlađi sin sve i ode u daleku zemlju. Ondje prosu imanje svoje živeći raspušteno. Kad je bio sve potrošio, nastade u onoj zemlji velika glad, i on počne stradati. Tada otide i najmi se kod jednoga građanina one zemlje. Ovaj ga posla u polja svoja, da čuva svinje. Rado bi bio utišao glad svoju mahunama, što su jele svinje; ali mu ih nitko nije davao. Tada dođe k sebi i reče: 'Koliko najamnika u oca mojega ima, ju kruha izobilja, a ja ovdje umirem od gladi! Ustat ću, poći ću k ocu svojemu i reći ću mu: "Oče, sagriješih nebu i tebi, Nijesam više dostojan zvati se sin tvoj; primi me kao jednoga od svojih najamnika!" Ustade dakle i otide k ocu svojemu. Već izdaleka ugleda ga otac njegov, i sažali mu se. Potrča mu u susret, pade mu oko vrata i poljubi ga. A sin mu reče: 'Oče, sagriješih nebu i tebi nijesam više dostojan zvati se sin tvoj.' A otac zapovjedi slugama svojim: 'Donesite brzo najbolju haljinu i obucite mu je! Podajte mu prsten na ruku i obuću na noge! Onda dovedite tele ugojeno i zakoljite ga! Održat ćemo radosnu gozbu i provešelit ćemo se. Jer ovaj moj sin bio je mrtav i živi opet bio je izgubljen i nađe se.' I stadoše držati radosnu gozbu. Sin njegov stariji bio je upravo u polju. Kad dođe i približi se kući, začu glazbu i igru. Dozva jednoga od sluga i zapita, što je to? Brat je tvoj došao, odgovori mu on. I otac je tvoj dao zaklati tele ugojeno, jer ga je opet dobio zdrava. Tada se on rasrdi i ne htjede da uđe. Otac njegov izađe i počne ga nagovarati. A on odgovori ocu: 'Već tolike godine služim ti, i nikada još ne prestupih tvoje zapovijedi. A meni još nikada nijesi dao jareta, da bih se provešelio sa svojim prijateljima. A sad, kad dođe taj tvoj sin, koji ti je imanje prosuo s bludnicama, dao si mu zaklati tele ugojeno.' On mu reče: 'Sine, ti si uvijek s menom, i sve je moje tvoje. A trebalo je održati radosnu gozbu i provešeliti se; jer ovaj brat tvoj bio je mrtav i živi opet; bio je izgubljen, i nađe se.'" (Lk 15:11-32)

U prethodnoj lekciji bavili smo se tumačenjem Isusovih usporedbi o izgubljenoj ovci i izgubljenoj drahmi. Sada razmatramo usporedbu o izgubljenom sinu. Ovu usporedbu Isus govori nakon što je ispričao usporedbe o izgubljenoj ovci i izgubljenoj drahmi. Imamo isti kontekst i isto slušateljstvo Isusove pouke.

Farizeji i književnici nisu bili zadovoljni što Isus prima grešnike i jede s njima. Kako može jedan pravedan i pobožan čovjek da se druži s izgubljenim grešnicima?

Kroz usporedbe o izgubljenim stvarima Isus objašnjava i pokazuje Božiju ljubav prema izgubljenim grešnicima. Isus voli grešnike, zato im i propovijeda Riječ Božiju da bi se mogli pokajati i obratiti. To isto treba da rade svi koji se smatraju vjernicima, odnosno sve Božije sluge trebaju ljubiti sve ljude i propovijedati im Radosnu vijest o oproštenju grijeha koje je samo i jedino u Isusu Kristu.

1. Pobuna izgubljenog (rasipnog) sina

Priča nam kaže da je otac imao dva sina. Mlađi je odlučio da traži svoj dio baštine i da napusti obitelj. Htio je da se osamostali. On je imao tek nekih sedamnaest ili osamnaest godina. Evo njegovih riječi koje je rekao ocu:

„Mlađi reče ocu: 'Oče, daj mi dio dobara koji mi pripada.“ (Luk 15:12).

Prema Mojsijevom zakonu starijem sinu je pripadao dvostruki dio baštine. Tako je stariji trebao dobiti dvije trećine, a mlađi smo trećinu. Momak je htio svoju trećinu odmah. Takav zahtjev nije bio uobičajen. Djeca bi dobivala baštinu tek nakon očeve smrti, kao što je to slučaj i danas. Međutim, mlađi je svoje htio odmah. Njegov daljnji postupak pokazuje da on više nije htio da ima veze sa svojim ocem, niti sa ostatkom obitelji.

Biblijski tumači na ovakvo ponašanje mlađeg sina gledaju kao na veliku uvredu ocu. Mlađić je za ovakvo nepoštivanje zaslužio poštene batine. Na ovog mlađića i njegov zahtjev i postupak ne možemo gledati kao na nešto dobro ili neutralno, nego kao na veliko zlo i uvredu čitavoj obitelji. **Zapamtimo:** Isus ovog mlađića želi da opiše kao jednu krajnje pokvarenu i problematičnu osobu.

Zašto je tinejdžer želio da se osamostali? Zašto je htio da raskine veze s obitelji? Da li je njegov otac bio neki zao i pokvaren čovjek? Ne. Tekst nam oca opisuje kao dobrog i milosrdnog čovjeka. Mlađić nije želio rad, red i disciplinu. Mislio je da je to dosadno i staromodno. On je želio da bude moderan i slobodan. Nije želio da mu neko zapovijeda šta i kako da radi. Želio je da uživa u životu, pogotovo u onim stvarima koje nikako ne bi mogao imati dok je pod očevim krovom, a to je pijančevanje, blud i ljenčarenje.

Sjetimo se da je ova priča usporedba. Isus uspoređuje mlađića i njegov odnos prema ocu sa odnosom grešnika prema Bogu. Mnogi grešnici imaju isti stav prema Bogu, kao što je ovaj mlađić imao prema svom ocu. Bog ih je stvorio, dao im je sve što imaju, ali oni ne žele da budu u zajedništvu s Njim. Misle da je služba Bogu dosadna i nezanimljiva. Osim toga smatraju da je pravi užitek i radost u bezbožnom životu, u onim stvarima koje im Bog ne dozvoljava. Adam i Eva su kopija izgubljenog sina. Okrenuli su leđa Bogu jer su povjerovali da sotona nudi veću zabavu. Povijest izraelskog naroda svjedoči o istom sindromu. Kroz proroka Jeremiju Bog ih kori slijedećim riječima:

Kakva li ste roda? Čujte riječ Jahvinu: Zar bijah pustinja Izraelu, il' zemlja mračna? Zašto moj narod govori: 'Slobodu hoćemo, nećemo više k tebi!' (Jer 2:31).

Isti sindrom kao kod izgubljenog sina. Slično razmišljanje vidimo i u vrijeme proroka Malahije. Bog ih kori slijedećim riječima:

Teške su besjede vaše protiv mene - govori Jahve. Vi ipak pitate: "Što smo između sebe govorili protiv tebe?" Govorili ste: "Zaludu je Bogu služiti i kakva je korist što njegove čuvamo propise i žalosni hodimo pred Jahvom nad Vojskama. Odsad ćemo sretnim zvati oholice: napreduju oni koji zlo čine, i premda Boga iskušavaju, izvuku se!" (Mal 3:13-15).

„Služenje Bogu je dosadno i beskorisno. Hoćemo slobodu. Hoćemo život“ – misle mnogi izgubljeni sinovi.

2. Samostalan život izgubljenog sina

Vidjeli smo da je izgubljeni sin okrenuo leđa ocu. Nije bio za dosadan i staromodan život. Pogledajmo kakvu mu je radost donio samostalan život, život prema tjelesnim požudama i samovoljnom mišljenju.

Tekst nam kaže da je skupio ili unovčio sve svoje imanje i otišao u daleku zemlju, što dalje od svog zaostalog i staromodnog oca. Tamo je konačno bio slobodan i počeo je da živi onako kako on hoće. Njegov zaostali otac nije ni slutio kako život može biti zanimljiv i radostan. Riječ nam kaže da je trošio novac živeći razvratno. Isus pred farizijima želi naglasiti veličinu i ružnoću grijeha ovog mladog mangupa.

Međutim, stvari se počinju mijenjati. Gorčina i destruktivnost grijeha se počinju pokazivati. Grešna radost je kratko trajala. Mladić je potrošio sav novac, i kad će nesreća, glad nastu u zemlji u kojoj se naselio. Tekst kaže da je nastala ljuta glad. Glad tipa one koju su mnogi doživjeli u prošlom ratu, ili još gora. Momak je potražio posao i našao ga. Zaposlio se kao pastir svinja. Za jednog Židova nezamislivo poniženje. Ali stvari izgledaju još gore od toga. Ne samo da je radio ponižavajući posao, nego je i plaća bila više nego ponižavajuća. Toliko dobro je zarađivao da je počeo zavidjeti svinjama na hrani koju su jele. Možda možemo zamisliti da neko zavidi vuku na janjetini ili lavu na mladoj snetini, ali svinjama? Kao nisko je pao ovaj mladić. Zavidi svinjama na ručku. Svinje su se bolje hranile nego on.

Mladić je slika grešnika koji počinje osjećati gorčinu grijeha. Plodovi bezbožnog, nepravednog i raskalašenog života dolaze kad im se najmanje nadamo. Mudra izreka kaže: „Sladak je čovjeku kruh prijevare, ali mu se usta poslije napune pijeskom“. (Izr 20:17). Ili: „... s usana žene preljubnice kaplje med i nepce joj je glađe od ulja, ali je ona naposljetku gorka kao pelin, oštra kao dvosjekli mač. Njene noge silaze k smrti, a koraci vode u Podzemlje. (Izr 5:3-5). Grešnik žanje plodove grijeha.

Koliki su to osjetili u svojim životima? Alkoholičar se suočava s cirozom jetre ili delirijumom ili rastavom braka ili drugim neželjenim posljedicama. Narkoman se suočava s odbačenjem i prezirom, s hepatitisom ili sidom, s batinama ili robijom. Bludnik se suočava sa samoćom, depresijom, sifilisom, sidom. Kriminalci i mafijaši se suočavaju s ispraznošću, strahom, depresijom, šizofrenijom, robijom, itd, itd. Osim toga nailaze prirodne ili druge katastrofe. Grijeh je urodio gorkim plodovima.

Ali, kao što vidimo u slučaju izgubljenog sina, Bog u ljudski život šalje nevolje da bi im u njima otvorio oči. Nevolje mogu biti pokazatelj Božije milosti. Da li ti znaš nešto o tome?

3. Pokajanje izgubljenog sina

Isusova priča sada kreće u pozitivnom smjeru, što nije čest slučaj u životu. Deran dolazi k sebi.

"Došavši k sebi, reče: 'Koliki najamnici oca moga imaju kruha napretek, a ja ovdje umirem od gladi! Ustat ću, poći svomu ocu i reći mu: 'Oče, sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim. Primi me kao jednog od svojih najamnika.'" "Usta i pođe svomu ocu. " (Luk 15:17-20).

Ovdje bismo mogli zastati i razmisliti. Da li vidimo sebe u liku ovog izgubljenog sina? Da li smo mi ti koji smo okrenuli leđa Bogu i Njegovoj riječi i krenuli putem tjelesnih želja i samovoljnog mišljenja? Nismo htjeli slušati one koji su nam govorili o Isusu Kristu. Nismo htjeli vjerovati Božijoj Riječi. Na kraju smo završili na samom dnu, poraženi psihički i fizički. To je slika mnogih života. Ali ostaje jedno važno pitanje: Da li smo došli k sebi? Da li smo

uvidjeli svoje zablude? Da li smo donijeli odluku da se pokajemo i o krenemo k Bogu i da tražimo oprost po vjeri u Isusa Krista?

Maladić u Isusovoj priči je došao k sebi. Donio je definitivnu odluku da se vrati Ocu. U sebi je spremio pokajnički govor i odlučno se uputio očevoj kući. Kako li će otac reagovati? Hoće li ga primiti?

Možda su neki upravo sada u istoj situaciji kao izgubljeni sin. Uvidjeli su bijedu svojih života i odlučili se okrenuti k Bogu. Međutim, nisu sigurni kako će Bog reagovati. Da li će ih primiti? Hoće li im oprostiti?

Pogledajmo kako otac reagira na povratak izgubljenog sina.

4. Očeva reakcija na povratak sina

Tekst nam kaže da ga je otac ugledao dok je još bio daleko, sažalio se i potrčao mu u susret. Ovo je zanimljiv opis očeve reakcije. Vidjeti starijeg čovjeka da trči u ono vrijeme je bilo nezamislivo ili u najmanju ruku neuobičajeno. To se smatralo nedoličnim ponašanjem. Međutim, zbog ljubavi prema izgubljenom sinu oca nije ga bilo briga šta će mu ljudi reći.

Kada je došao do sina tekst kaže da ga je zagrlio i izljubio. Tada sin započinje sa svojim unaprijed pripremljenim govorom: „Oče! Sagriješih protiv Neba i pred tobom. Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim.“ Međutim vidimo da on ne dovršava govor koji je pripremio. Izovstavlja ono: „Prime me kao jednog od svojih najamnika.“ Zašto? Možda zato što ga je očeva reakcija iznenadila ili ga je otac prekinuo obraćajući se slugama. Najvjerojatnije je da ocu nije bilo važno ono što mu sin ima reći. Njegov povratak sasvim dovoljno govori. Riječi nisu važne. Sada otac zapovijeda slugama:

A otac reče slugama: 'Brzo iznesite haljinu najljepšu i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku i obuću na noge! Tele ugojeno dovedite i zakoljite, pa da se pogostimo i provedimo jer sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i nađe se!' I stadoše se veseliti." (Luk 15:22-24).

Sin se vratio ocu i želi biti barem jedan od najamnika, ali otac ga prima kao sina. Najljepša haljina je bila rezervirana za posebne svečanosti i najvjerojatnije je pripadala samom ocu. Prsten su nosili bogataši i činovnici, a ne najamnici i sluge. Sluge nisu nosile ni sandale. Ova odjeća u koju ga otac oblači označava da ga otac prima kao sina, a ne kao najamnika. On je gazda, a ne sluga.

Zaklalo se i ugojeno tele, jer je velika radost u pitanju. Sin je bio mrtav, ali oživje. Izgubljen bijaše i nađe se.

Ovo je slika Božije reakcije na obraćenje izgubljenog grešnika. Kao i u prethodne dvije usporedbe, nebo se raduje zbog obraćenja grešnika. Ako se nebo raduje, zar se i mi ne bismo trebali radovati?

Ima ljudi koji su svjesni svoje grešnosti i izgubljenosti. Možda bi se htjeli pokajati i obratiti, ali ne znaju šta bi Bogu rekli. Ne znaju kakvu pokoru da naprave, kakve ceremonije i obrede da izvrše. Ne znaju hoće li ih Bog primiti.

Ali šta Isus kaže? Bogu nisu važne riječi, nego iskreno srce koje se kaje i obraća. Bog ne traži ceremonije i pokoru, nego obraćenje. Bog rado prima svakog grešnika koji se obraća. Hoće li te Bog primiti? Itekako. Rado će te primiti. Primit će te kao svoje dijete. Primit će te kao sina.

5. Reakcija starijeg sina

Stariji sin nije bio zadovoljan očevim postupkom. Zar da ovog mangupa koji je s bludnicama potrošio sav svoj imetak ponovo primi kao sina? I još da mu zakolje ugojeno tele? Stariji sin to nije mogao da proguta. Njegovi prigovori koje je uputio ocu pokazuju da je i on u svom srcu imao iste želje kao i mlađi sin, ali nije bio dovoljno hrabar i dovoljno lud da postupi kao mlađi sin. On je izvana bio poslušan ocu, ali je u srcu bio buntovan.

On je slika farizeja i carinika koji su prigovarali Isusu zašto prima grešnike i blaguje s njima. Farizeji i pismoznanci su izvana izgledali pravedni, ali su u srcu bili puni pokvarenosti. Isus ih je usporedio s okrećenim grobovima koji se izvana čine lijepi, ali su unutra puni truleži i mrtvačkih kostiju. Njima nije bilo drago da se neko pokaje i obrati. Oni se nisu radovali spasenju grešnika.

Šta je s tobom? Raduješ li se ti spasenju grešnika ili im samopravedno okrećeš leđa?

Zaključak

Poruka usporedbi o izgubljenim stvarima je u suštini ista s tim što prve dvije usporedbe naglašeno govore o Bogu koji traži izgubljenog grešnika i koji se raduje kada ga nađe, dok treća govori i o samom grešniku, odnosno njegovim životnim odlukama i dilemama. Zaključak je jasan. Bog ljubi grešnike, ali ne želi da ostanu onakvi kakvi jesu, nego želi da se pokaju i obrate k Njemu.

Ovdje moram da upozorim na jednu ogromnu zabludu koja je vrlo popularna. Tvrdi se, naime, da nije važno kako čovjek živi, nego šta vjeruje. Ovi „stručnjaci“ kažu da je važno da čovjek vjeruje u Isusa Krista i da je zato spašen, bez obzira što i dalje ostaje da živi u grijehu. Ovakvo učenje nema veze s Biblijom. Možeš vjerovati šta god hoćeš, ali ako živiš u grijehu onda si izgubljeni grešnik, a ne spašeni vjernik. Ti si izgubljen, a ne nađen. Nađen si onda i samo onda kada se pokaješ i okreneš od grijeha k Bogu i primiš oprostjenje po vjeri u Isusa Krista.

Dakle, Bog ljubi grešnike, ali ne želi da ostanu onakvi kakvi jesu, nego želi da se pokaju i obrate k Njemu.

Za Gospodina je velika radost kada pronađe izgubljenog grešnika. Zar i mi ne bismo trebali imati isti stav i razmišljanje? Zar i mi ne bismo trebali čeznuti za obraćenjem grešnika?

S druge strane imamo veliku nadu za izgubljene. Sam Bog ih traži. Sam Bog želi da se pokaju i obrate. On im želi oprostiti. On ih želi promijeniti. On ih želi primiti kao sinove i kćeri. Zar ovo nije fantastično? Ne moraš više da živiš isprazan život. Bog želi da te upozna sa smislom života i da ti da život sada i u vječnosti. Pokaj se i okreni k Njemu. Uzmi Njegovu riječ Bibliju i potraži svjetlo koje vodi u život. Biblija i samo Bilija jeste riječ živoga Boga.